ਮੁਹੰਮਦ ਜ਼ਾਹਿਦ

ਬਨਾਮ।

ਐਨ.ਸੀ.ਬੀ. ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ

(2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1457)

ਦਸੰਬਰ 07, 2021

[ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਬੀ. ਵੀ. ਨਾਗਰਤਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 - ਧਾਰਾ 427 - ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸਐਕਟ, 1985 - ਧਾਰਾ 23, 29 ਅਤੇ ਐਸ.21 - ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਥਾਣਾ ਕਸਟਮਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 21 ਤਹਿਤ 4 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ (ਆਰ.ਆਈ.) ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (ii) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੋ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵਧੀ ਹੋਈ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਆਰਆਈ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ - ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਆਰਆਈ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲੇਗੀ - ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ: ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਕਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲੇ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਅਧੀਨ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਵੇਕ ਉਸ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਸਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਤਹਿਤ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ, ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ/ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਆਯੋਜਿਤ :1. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉਭਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

(i) ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੈਦ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਅਗਲੀ ਮਿਆਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ;

(ii) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਕੈਦ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ;

(iii) ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਤਹਿਤ ਸਮਕਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ;

(iv) ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲੇ। [ਪੈਰਾ 9] [386- ਡੀ-ਐਚ]

2. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਕੇਸ ਹਨ

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਤਹਿਤ ਸਮਕਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 10] [387- ਏ-ਸੀ]

3. ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 427 (1) ਤਹਿਤ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲੇਗੀ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ 4 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਲਈ ਇਕ ਕੇਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਆਰਆਈ ਕੱਟਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 750 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੂੰ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਆਰਆਈ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਰਮੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦਾ ਛਟਕਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਹਨ ਜੋ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਘਾਤਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਮਾਜ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹਨ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਗੁਪਤ ਤਸਕਰੀ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਗਠਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਸਕਰੀ ਦਾ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਘਾਤਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਤਹਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ, ਵਿਵੇਕ ਉਸ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਸਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਅਧੀਨ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ, ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ/ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ,

ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 11] [387-ਸੀ-ਐਚ; 388-ਏ-ਬੀ]

4. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 43/1999 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਮੁਲਜ਼ਮ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 12] [388- ਬੀ-ਸੀ]

ਮੁਹੰਮਦ. ਅਖਤਰ ਹੁਸੈਨ ਉਰਫ ਇਬਰਾਹਿਮ ਅਹਿਮਦ ਭੱਟੀ ਬਨਾਮ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕਸਟਮ (ਰੋਕਥਾਮ), ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. (1988) 4 ਐਸਸੀਸੀ 183: [1988] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 747; *ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ.* (1991) 4 ਐਸਸੀਸੀ 304: [1991] 3 ਐਸਸੀਆਰ 742; *ਵੀ.ਕੇ. ਬਾਂਸਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ.* (2013) 7 ਐਸਸੀਸੀ 211: [2013] 7 ਐਸਸੀਆਰ 617 - ਭਰੋਸੇ.

ਨੀਰਾ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ (2017) 8 ਐਸਸੀਸੀ 757: [2017] 8 ਐਸਸੀਆਰ 498; *ਵਿੱਕੀ @ ਵਿਕਾਸ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ)* (2020) 11 ਐਸਸੀਸੀ 540; *ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ* (2021) 6 ਐਸਸੀਸੀ 558; ਸ਼ਰਦ ਹੀਰੂ ਕੋਲੰਬੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2018) 18 ਐਸਸੀਸੀ 718: [2018] 11 ਐਸਸੀਆਰ 720; ਰਾਜਪਾਲ ਬਨਾਮ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. (2019) 17 ਐਸਸੀਸੀ 809; ਗੁਲਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਮਲਿਕ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (2018) 14 ਐਸਸੀਸੀ 473 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[1988] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 747	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 5.4
[1991] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 742	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 5.4
[2013] 7 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 617	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 5.4
[2017] 8 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 498	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 5.4
(2020) 11 ਐਸਸੀਸੀ 540	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 5.4
(2021) 6 ਐਸਸੀਸੀ 558	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 5.4

[2018] 11 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 720	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 5.4**
(2019) 17 ਐਸਸੀਸੀ 809	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 5.4**
(2018) 14 ਐਸਸੀਸੀ 473	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 8.3.6**

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1457.

2002 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 879 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 31.03.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਗੀਤਾ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਦੁਸ਼ੀ ਗਰਗ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਥਿਕਾ ਗਰਗ, ਰਤਨੇਸ਼ਵਰ ਦਾਸ, ਏ.ਡੀ.ਵੀ.ਐਸ. ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਕਾਂਕਸ਼ਾ ਕੌਲ, ਰਾਜਨ ਕੇਆਰ ਚੌਰਸੀਆ, ਉਦੈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਯਾਦਵ, ਸੰਦੀਪ ਮਹਾਪਾਤਰਾ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.

1. 2002 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 879 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 31.03.2017 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ - ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸਐਕਟ, 1985 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 21 (ਸੀ) ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ (ਆਰਆਈ) ਅਤੇ 1,50,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣਾ। ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

2. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਮਾਨ ਅਪੀਲ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

2.1 ਇਹ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ 4 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਲਈ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ, ਪੀਐਸ ਕਸਟਮਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 21 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 134/1999 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਫਆਈਆਰ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 43/1999 ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ 750 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ 30.01.2002 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉਸਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 21 (ਸੀ) ਤਹਿਤ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਆਰਆਈ (ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ) ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਜੋ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵਧੀ ਹੋਈ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 134/1999 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ੧੫ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 43/1999 (ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ) ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਆਰਆਈ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲੇਗੀ।

3. ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 43/1999 (ਦੂਜਾ/ਬਾਅਦ ਦਾ ਕੇਸ) ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 134/1999 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 43/1999 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 6 ਸਾਲ ਅਤੇ 2 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 134/1999 (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੇਸ) ਅਤੇ ਐਫ.ਆਈ. ਆਰ ਨੰਬਰ 43/1999 (ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਕੇਸ) ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ/ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੰਗੀਤਾ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੰਖੇਪ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੈ, ਜੋ ਲਾਹੌਰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਲਗਭਗ 22 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਲਾਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ 15.06.1999 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 1999 ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 134 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਸਟਮਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ, 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਤੇ 23 ਤਹਿਤ 4 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਦਰਾਮਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 08.12.2000 ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 17.09.1999 ਤੋਂ 14.02.2002 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਹੈ

ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਲਾਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਪਏਗਾ।

4.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ 30 ਸਾਲ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ, ਉਹ 52 ਸਾਲ ਦਾ ਹੈ। ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਚੰਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਉਲਟ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੁਣ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੋ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਕੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4.2 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 134/1999 ਵਿੱਚ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਆਰਆਈ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 134/1999 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 43/1999 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਕੱਟਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ੨੭ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਕੱਟਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

4.3 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 43/1999 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਆਰਆਈ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

5. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਰਾਜ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਕਾਂਕਸ਼ਾ ਕੌਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 427 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣੀ ਹੈ।

5.1 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣਗੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਵਾਦ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜੋ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 (1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ; ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 427 (2) ਅਧੀਨ ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲੇਗੀ

5.2 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ,

ਪਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

5.3 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੈਣ-ਦੇਣ (ਇੱਕੋ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਾ ਹੋਣ) ਲਈ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

5.4 ਆਪਣੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ: ਅਖਤਰ ਹੁਸੈਨ ਉਰਫ ਇਬਰਾਹਿਮ ਅਹਿਮਦ ਭੱਟੀ ਬਨਾਮ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕਸਟਮ (ਰੋਕਥਾਮ), ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. **(1988) 4 ਐਸਸੀਸੀ 183;** ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. **(1991) 4 ਐਸਸੀਸੀ 304;** ਵੀ.ਕੇ. ਬਾਂਸਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. **(2013) 7 ਐਸਸੀਸੀ 211;** ਨੀਰਾ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ **(2017) 8 ਐਸਸੀਸੀ 757;** ਵਿੱਕੀ @ ਵਿਕਾਸ ਬਨਾਮ ਰਾਜ **(ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ) (2020) 11 ਐਸਸੀਸੀ 540;** ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ **(2021) 6 ਐਸਸੀਸੀ 558;** ਸ਼ਰਦ ਹੀਰੂ ਕੋਲੰਬੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। **(2018) 18 ਐਸਸੀਸੀ 718 ਅਤੇ** ਰਾਜਪਾਲ ਬਨਾਮ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ. **(2019) 17 ਐਸਸੀਸੀ 809.**

5.5 ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਆਦਤਨ ਅਪਰਾਧੀ ਹੈ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 134/1999 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ 4 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਰੱਖਣ/ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 21 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 43/1999 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ 750 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਰਮੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

6. ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

7. ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

8. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਜੋ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਪਰ ਇੱਕੋ ਦੋਸ਼ੀ/ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ) ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

8.1 ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਕੇਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 21 ਤਹਿਤ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 43/1999 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਇਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 21 (ਸੀ) ਤਹਿਤ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ 4 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 750 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ (ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ) ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣਗੀਆਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਲਈ ਉਠਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

8.2 ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

> 427. ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜੁਰਮ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ।
>
> (1) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੈਦ ਜਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੈਦ ਜਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਉਸ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾ ਦੇਵੇ ਕਿ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਅਜਿਹੀ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲੇਗੀ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 122 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਦੌਰਾਨ, ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੁਰਮ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੁਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ।
>
> (2) ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਅਜਿਹੀ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲੇਗੀ।

ਇਸ ਲਈ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੈਦ ਜਾਂ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਉਮਰ ਕੈਦ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਕੈਦ ਜਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਉਸ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਮਤਲਬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣਗੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਅਜਿਹੀ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲੇਗੀ. ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪਵਾਦ ਹੈ. ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਅਜਿਹੀ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲੇਗੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲੇਗੀ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਉਸ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

8.3 ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ।

8.3.1 ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਅਖਤਰ ਹੁਸੈਨ (ਸੁਪਰਾ), ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਤੱਥ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ.

ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਅਖਤਰ ਹੁਸੈਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੇ ਗਏ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਵਿਸਥਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਕੋ ਵਿਚਾਰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਵਾਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ. ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਭਿੰਨ ਡੇਟਾ ਨੂੰ 'ਪਛਾਣਨਾ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ' ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਨ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਕੈਦ ਪ੍ਰਤੀ ਅੰਨ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੁਹੰਮਦ. ਅਖਤਰ ਹੁਸੈਨ ਇੱਕ ਕੇਸ ਹੈ ਜੋ ਗੋਲਡ (ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1968 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੇ ਚੀਫ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1982 ਦੇ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 1674 ਵਿੱਚ 7 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਘਟਾ ਕੇ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਦੀਆਂ ਤਸਕਰੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਰੈਕੇਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ 18 ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਕਸਟਮ ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 135 ਤਹਿਤ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 4 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 1000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਸਜ਼ਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ 4 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 7 ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਬਣਾਇਆ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸਾਰੇ 14 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਕੱਟਣੀ ਪਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

8.3.2 ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

> 8. ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੈਦ ਜਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਸਜ਼ਾ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜੋ ਅਪਰਾਧੀ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਕੈਦ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹੈ, ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ "ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਹਨ" ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਭਰ ਲਈ। ਗੋਪਾਲ ਵਿਨਾਇਕ ਗੋਡਸੇ (ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਟੀ ਆਫ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (1984) 1 ਐਸਸੀਸੀ 31, ਮਿੱਠੂ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, 2 ਐਸਸੀਸੀ 277 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਰੂ ਰਾਮ [(1981) 1 ਐਸਸੀਸੀ 107 ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਮਰ ਕੈਦ ਅਪਰਾਧੀ ਦੀ ਬਾਕੀ ਉਮਰ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਾਕੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਕ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 427 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਮ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗਰਗ ਨੇ ਸਹੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਲਲਿਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਬਾਕੀ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਜਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਕੈਦ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 427 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲੇਗੀ। ਇਕੋ ਇਕ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਧਾਰਾ 427 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 427 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

8.3.3 ਵੀ.ਕੇ. ਬਾਂਸਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਅਖਤਰ (ਸੁਪਰਾ) ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"10. ਅਸੀਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ, ਜੋ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਇੱਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਤੋਂ ਧਾਰਾ 427 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ; ਦੂਜਾ ਇਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣਗੀਆਂ। ਧਾਰਾ 427 (1) ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਹੈ ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਕੈਨੀਕਲ, ਲੱਕੜ ਜਾਂ ਪੈਡੈਂਟਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਟ੍ਰੈਟਜੈਕੇਟ ਪਹੁੰਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਧਾਰਾ 427 (1) ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਕੋਈ ਕੱਟਿਆ ਅਤੇ ਸੁੱਕਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ।

8.3.4 ਨੀਰਾ ਯਾਦਵ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ/ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਉਸ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 427 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਤਾਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਹੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਨਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ। ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਤਹਿਤ ਸਮਕਾਲੀ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਮ ਨਿਯਮ ਕਿ ਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਤਾਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

8.3.5 ਸ਼ਰਦ ਹੀਰੂ ਕੋਲੰਬੇ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਇੱਕੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲੇਗੀ।

8.3.6 ਗੁਲਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਮਲਿਕ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। (2018) 14 ਐਸਸੀਸੀ 473, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਸੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ, 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (ਸੀ), 20 (ਬੀ) ਅਤੇ 29 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜੋ 2002 ਦੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 1 ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਸਖਤ ਕੈਦ ਕੱਟਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਦਰਅਸਲ, ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਸਜ਼ਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬੇ ਦੁਆਰਾ 2002 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 60 ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 (ਸੀ), 20 (ਬੀ) (2) ਅਤੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31ਏ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੌਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ 2008 ਦੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਤੀਹ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਉਕਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੇਢ ਗੁਣਾ ਦਾ ਗੁਣਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 31 ਤਹਿਤ ਕੈਦ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਿਆਦ 10 ਸਾਲ ਹੈ, ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਡੇਢ ਗੁਣਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ 15 ਸਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ 16 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਉਮਰ 65 ਸਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਚੱਲੇਗੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬੰਬਈ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ 3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

9. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉਭਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

(i) ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੈਦ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਅਗਲੀ ਮਿਆਦ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ;

(ii) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਕੈਦ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ;

(iii) ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਕਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ;

(iv) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 427 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਣ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲੇ।

10. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧ ਨੰਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਤਹਿਤ ਸਮਕਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲੇ।

11. ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 427 (1) ਤਹਿਤ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੱਲੇਗੀ, ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ 4 ਕਿਲੋ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਲਈ ਇਕ ਕੇਸ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਆਰਆਈ ਕੱਟਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 750 ਗ੍ਰਾਮ ਹੈਰੋਇਨ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੂੰ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਆਰਆਈ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਰਮੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਉਹ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦਾ ਝਟਕਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਾਧਨ ਹਨ ਜੋ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਘਾਤਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਮਾਜ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹਨ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਗੁਪਤ ਤਸਕਰੀ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਗਠਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਸਕਰੀ ਦਾ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਘਾਤਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਤਹਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ, ਵਿਵੇਕ ਉਸ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਸਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 427 ਤਹਿਤ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵੀ,

ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ/ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਐਨਡੀਪੀਐਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

12. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 43/1999 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 134/1999 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਪਿਛਲੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

